

Vynikajúci úspech dosiahol slovenský reprezentant, Doľančan Jarko Halač na ME v silovom trojboji - začiatkom mája sa stal majstrom Európy v kategórii dorasten-cov. Viac sa dočítate na str. 6-7.

Z obsahu tohto čísla:

- Čas skladania účtov – bilancia samosprávy *str. 4-5*
- Zvieracie krematórium rozvírilo verejnú mienku *str. 8-9*
- Čo pekné pre našich vinárov vymysleli mladí architekti? *str. 10-11*

Vážení spoluobčania,

po zime prišlo leto. Jar akú sme poznali, tohto roku takmer nevidno. K jari však patrí aj jarné upratovanie. Niektorým to netreba pripomínať - stačí sa pozrieť na ich priedomie, dvor. Nečakajú, až im príde obecný pracovník vykosiť jarok a pozametať chodník pred domom. Aký gazda, taký dvor. Mnohým z vás patrí uznanie. Vaše predzahrádky by mohli ísť na výstavu. A tí druhí? Skúste patriť do tej prvej skupiny.

Po niekoľkých rokoch, čo obec zabezpečuje zber veľkokapacitného odpadu, sa rapídne znížilo množstvo skládok okolo dediny. No stále sa nájdu takí, čo do vinohradov na skládku „ríví“ dovezú matrace, umelohmotné vedrá a iný odpad, ktorý tam nepatrí a nesmie sa spaľovať. Môžu sa tam vyviešť iba stromčeky, orezy a réva. Dobrá správa je, že konečne po troch rokoch sme dostali dotáciu na zakúpenie kompostérov - dostane ho zadarmo každá domácnosť.

Máme podaných viacero žiadostí na dotácie, no musíme počkať, na čo a koľko dostaneme. Hoci sme minulý

rok mali na naše možnosti veľkú investičnú akciu, finančne sme na tom pomerne dobre. A ďalšou dobrou správou je, že sa naša Mestská veža dostala do zoznamu národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy.

Tretia výborná správa je, že v Doľanoch máme majstra Európy. Nejde o masový a preferovaný, čiže štedro dotovaný šport, ale o to je ten titul vzácnejší.

Jarko Halač si zaslúži obdiv a uznanie, rovnako ako všetci predošlí úspešní reprezentanti v tomto športe z Doľan. Je za tým veľa odriekania, disciplíny a driny. Budeme mu držať palce a verím, že sa stane vzorom pre ďalších

mladých v tom, ako vie prekonávať prekážky a ísť za svojim cieľom.

Prajem vám všetkým veľa zdravia, duševných síl a vôle prekonať vlastnú ľahostajnosť, pohodlnosť, vedieť sa pozrieť na seba v zrkadle a možno sa lepšie pozrieť aj na to svoje priedomie. A vopred ďakujem všetkým, s ktorými sa stretneme na tradičnej Kvapke krvi 14. júna.

Jozef Mruškovič,
starosta

*Už naše reži dva týždne kvitnú,
o štyri týždne nám veselé žatvy svitnú.
Po kvetu zrnko dva týždne ráste,
potom po zrostu dva týždne tvrde.
Zatúl prénde deň Petra a Pavla svätého,
potom sa chytí pilný žnec kosáka ostrého.*

Juraj Fándly

Separovanie šetrí prírodu aj naše peňaženky

Odpad náš každodenný

Za rok 2017 sme vyprodukovali 277,15 ton odpadu, z toho sme vyseparovali 17,11%, čiže 47,44 tony. Najviac, vyše 229 ton, sme naložili do smetiakov v podobe bežného komunálneho odpadu, čo je o 10 ton viac ako v roku 2016. Tento trend nie je veľmi pozitívny, najmä vzhľadom na skutočnosť, že poplatky za vyváženie pevného komunálneho odpadu na skládky sa budú od roku 2020 opäť zvyšovať.

Triedenie nám stagnuje

Ani v separovaní sme sa veľmi nezlepšili, hoci podmienky pre zber triedeného odpadu v obci sa neustále vylepšujú. Do žltých vriec sme vlani odovzdali vyše 11 ton plastov, čo je však o dve tony menej, ako v roku 2016. Na rovnakej úrovni ostal zber skla (7,66 t), množstvo vyseparovaného starého papiera vzrástlo o dve tony na 5,6 t a do zberu sme odovzdali aj vyše 18 ton vyradených elektrozariadení a spotrebičov. V kontajneroch na staré odevy a obuv skončili 4 tony textílií a 320 kilogramov topánok.

Nové kontajnery, nové možnosti

Tento rok pribudli ďalšie možnosti separovaného zberu, a to konkrétne červený kontajner na zber kovových predmetov pri multifunkčnom ihrisku. Je určený predovšetkým na zber konzerv a hliníkových plechoviek od

nápojov. Spolu s dvoma kontajnermi na zber tetrapackov, zriadenými vlani, tak máme k dispozícii viacero možností na separovanie odpadu: plasty, sklo, papier, elektrozariadenia, kovy, jedlé oleje, textil a obuv.

Šetrite miestom

Velkokapacitný odpad je zabezpečený raz do roka, tento rok to bude v piatok 6. a v sobotu 7. júla. V súvislosti so separáciou tetrapackov treba pripomenúť, aby ste použité obaly odnášali do kontajnerov zlisované, pretože inak sa kontajner veľmi rýchlo zaplní. Najlepšie je obal, určený do zberu, jednoducho zošliapnuť na zemi, čo sa tiež týka hliníkových plechoviek od nápojov.

Podľa potreby

Termíny vývozu špeciálnych kontaj-

nerov obec neovplyvňuje, po upozornení občanov však môže zhlásiť potrebu vyprázdnenia kontajnerov podľa potreby. Kontajnery na sklo a tetrapacky sa vyvážajú raz do mesiaca, kontajner na kovy raz za dva mesiace. Ide zatiaľ o skúšobnú prevádzku, takže termíny vývozov sa môžu v budúcnosti upraviť, ak budeme kontajnery naplňať usilovnejšie.

Kompostéry budú

Dobrá správa je, že po troch rokoch (!) od vyhlásenia výzvy ústredné orgány konečne schválili grant na zabezpečenie likvidácie biologického odpadu pre obce mikroregiónu Červený kameň, vďaka ktorému dostane každý dom v obci zadarmo k dispozícii 700-litrový kompostér. V pôvodnej výzve boli zahrnuté aj štiepkovač, veľkocapitné kompostéry na ihrisko a cintorín, elektrický kompostér do MŠ, ale tú štat zrušil a v novej výzve zostali peniaze už iba kompostéry pre domácnosti.

Kontajnery pre veľký odpad

Kontajnery pre veľkoobjemový odpad a kontajner pre drobný stavebný odpad budú pre obyvateľov obce k dispozícii v dňoch 6. a 7. júla, piatok od 14,00 do 18,00 a v sobotu od 8,00 do 14,00 hod. Kontajnery budú umiestnené v areáli PVOD Dolná Ves. Pripomíname, že nie sú určené na kov, sklo, plasty ani elektroodpad či bioodpad.

Hospodárenie a rozpočet obce

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 13. marca schválilo záverečný účet obce za rok 2017 a rozpočet na tento rok.

Vlani sa rozpočet obce upravoval päťkrát, bol schválený ako prebytkový v časti príjmy vo výške 561 350, eur a v časti výdavky vo výške 546 350.

V skutočnosti potom dosiahli celkové príjmy za rok 2017 sumu 623 942 a výdavky 561 269 eur. Poslanci OZ odsúhlasili, aby sa prebytok rozpočtu vo výške 52 935 eur stal súčasťou rezervného fondu obce.

Schválený rozpočet pre rok 2018 bol schválený opäť ako prebytkový s plánovanými príjmami vo výške 509 790 eur a výdavkami 504 790 eur. Najvyššie

sumy sú v rozpočte plánované v kapitálach správa obce a vzdelávanie (MŠ). Podľa toho, ako sa obci podarí získať dotácie, budú sa (alebo sa začnú) z väčších projektov v tomto roku realizovať oprava veže, príprava výstavby chodníka na Dlhovskej, prístavba skladu hasičskej techniky, bezpečnostný kamerový systém obce a priebežne sa budú opravovať chodníky a cesty.

Z taktického cvičenia hasičov na hrade Červený kameň

Kultúrna pamiatka v ohrození

V polovici apríla sa uskutočnilo taktické cvičenie zamerané na likvidáciu požiaru strechy Slovenského národného múzea Červený Kameň s nasadením jednotiek Hasičského a záchranného zboru a Dobrovoľného hasičského zboru obcí so zriadením riadiaceho štábu.

Cieľom bolo precvičiť postupné nasadzovanie síl a prostriedkov v podmienkach členitých a na orientáciu náročných priestorov a zdolávanie požiaru v priestoroch a podmienkach špecifických pre objekty kultúrneho spoločenského zamerania.

U cvičiacich hasičských jednotiek bolo cieľom preveriť pripravenosť vykonávať záchranné práce pri lokalizácii a likvidácii požiaru a z neho vyplývajúce nebezpečenstvo, ako aj vykonanie opatrení na záchranu a evakuáciu osôb a majetku.

Taktického cvičenia sa zúčastnili jednotky Okresného riaditeľstva HaZZ v Pezinku, jednotky hasičskej stanice v Senci a jednotky dobrovoľných hasičských zborov obcí Budmerice, Doľany, Modra a Častá. Keďže išlo o likvidáciu požiaru národnej kultúrnej pamiatky, kde vzhľadom na sťažené podmienky likvidácie môže dochádzať k rozmanitým variantom priebehu požiaru, bolo potrebné sústrediť väčší počet síl a prostriedkov zo zásahového obvodu okresného riaditeľstva HaZZ v Pezinku a zriadiť riadiaci štáb ako poradný a výkonný orgán veliteľa zásahu.

Predpokladaný vznik požiaru bol situovaný do povalovej časti juhovýchodného komplexu, kde sú možné príčiny požiaru ako elektrické podnety a osvetľovacie telesá. V minulom roku bol napr. v juhovýchodnej časti na druhom poschodí požiar elektrorozvodne. Pracovník strážnej služby ihneď po upozornení EPS v miestnosti stálej služby, ktorá sa nachádza v strážnej budove pri vchode do hradu, oznámil udalosť na linku 150. Po preverní, či nejde o falošný poplach, vyhlásili v objekte požiaru poplach. Požiarne hliadky riadili evakuáciu osôb z postihnutého priestoru

a do príchodu prvej jednotky uvoľnili prejazd pre zásahovú techniku.

Operačné stredisko vyhlásilo 1. stupeň poplachu a na miesto udalosti vysielala techniku z HS Pezinok. Po prevrení oznámenia EPS vysielala techniku podľa daného stupňa. Ako prvá prišla na miesto jednotka DHZO Častá, ktorej príslušníci pristavili CAS32 T148 a CAS 25 Š 101 pred most pri hlavnej bráne. Vstúpili do hradu, po prechode nádvorím cez vstup pri východnej bašte vykonali prieskum, pričom vytvorili jeden útočný prúd „C“ z nástenného hydrantu na druhom podlaží. Ten natiahli cez schodisko po chodbe k plechovým dverám vedúcim na povalu a ďalej do podkrovia.

Ako druhá prišla jednotka OR HaZZ v Pezinku a veliteľ zásahu povolal posilové jednotky DHZO Budmerice, DHZO Doľany a DHZO Modra. Po zriadení riadiaceho štábu okresného riaditeľstva veliteľ zásahu zriadil tri zásahové úseky. Prvý ZÚ hasenie podkrovia a strechy, druhý ZÚ evakuácia historického materiálu z druhého podlažia juhovýchodného traktu, tretí ZÚ zriadenie kyvadlovej dopravy a dodávka vody na požiarisko a vytvorenie vodného zdroja na potoku Gidra v obci Píla vzdialenom 1500 metrov od hradu Červený kameň.

Zasahujúci príslušníci vytvorili dopravné vedenie od techniky pri moste cez nádvorie pred vstupom do hradu pri východnej bašte. Smerom do povalového priestoru vytvorili tri útočné prúdy C, lokalizujúce požiar v podkroví s použitím ADP. Dobrovoľní hasiči z Častej, Budmerice a Doľan boli zaradení na prvý a druhý ZU a pomáhali s natáňovaním hadíc a evakuáciou historických predmetov. Jednotka DHZO Modra vytvorila vodný zdroj na potoku Gidra v obci Píla pri moste asi 200 metrov pod križovatkou na Červený Kameň. Kyvadlová doprava bola zabezpečená dvoma CAS z hydrantu na Hlavnej ulici v obci Častá a dvoma CAS z vodného zdroja z obce Píla.

Vyhodnotenie cvičenia vykonal rozhodca plk. Ing. Pavol Mikulášek s konštatovaním, že cvičenie bolo náročné, zamerané na spôsob vyrozumenia a zvolania hasičských jednotiek HaZZ a DHZO, ako aj na rýchlosť dojazdov hasičských jednotiek na miesto udalosti, výstroj a výzbroj hasičských jednotiek. Ocenil spôsob spojenia a vyrozumenia medzi veliteľom zásahu, veliteľmi zásahových úsekov a vzájomnú komunikáciu náčelníka štábu s pomocníkmi náčelníka štábu. Dvojhodinové cvičenie zhodnotil ako úspešné, ktoré splnilo svoj účel.

pplk. Mgr. Vladimír Bartoš, OR HaZZ Pezinok

Bilancia našej samosprávy za uplynulé volebné obdobie

Čas skladania účtov I.

V súvislosti s blížiacimi sa komunálnymi voľbami, ktoré sa uskutočnia v novembri tohto roka, sme vám v Dolanských novinách pripravili bilanciu činnosti našej samosprávy za uplynulé volebné obdobie. Prehľad všetkých významných akcií, ktoré sa v obci podarilo zrealizovať od roku 2014 doteraz, prinášame v dvoch častiach, v tomto a letnom čísle našich novín.

Posledné voľby do orgánov miestnej samosprávy sa v Dolanoch konali v novembri 2014. Starostom sa stal Jozef Mruškovič, za poslancov obecného zastupiteľstva boli zvolení Ida Konopová (zástupkyňa starostu), Zuzana Banárová, Ján Demovič, Roman Mikovič, Stanislava Oravcová, Alojz Slaninka, Peter Vizvári, Rudolf Vrbinkovič a Jozef Zloch. Funkciu hlavného kontrolóra obce vykonáva od 28. januára 2017 Ivetta Balejčíková.

2015

Na zmiernenie dopadov povodní bol začiatkom roka odovzdaný do užívania objekt na zachytávanie splavenín a plavenín nad obcou, aby nedochádzalo k sústavnému zanášaniu hrablic na vtoku do zakrytého úseku. Túto stavbu realizoval Slovenský vodohospodársky podnik a tvorí prvú časť zo súboru opatrení, ktoré by sa pre ochranu pred povodňami mali v našej obci vykonať. Osadené hrablice zachytia prvý nápor plavenín a splavenín z pásma lesa a do centra obce už nebude doplavované toľko materiálu ako predtým. Obecné zastupiteľstvo zároveň v júni 2017 schválilo zámer vybudovania priehrady (ochrannej nádrže) nad obcou na Podhájskom potoku. Okrem tejto hlavnej priehrady by podľa projektu mali medzi Papiernou a Zabíтым vzniknúť ešte štyri prehrádzky a ochranná nádrž Vinice v údolí nad uličkou.

V spoločnom združení

Obec Dolany sa stala zakladajúcim členom Občianskeho združenia Malokarpatský región so sídlom v Čas-

tej. Poslaním združenia je podpora a koordinácia spoločného postupu všetkých zapojených subjektov z verejného i súkromného sektora pri čerpaní štrukturálnych fondov a iných zdrojov na rozvoj územia a ich využitie pre koordinovaný rozvoj územia regiónu Malých Karpát. Členmi združenia je 16 okolitých obcí, 12 neziskových organizácií (občianske združenia, športové kluby) a 11 firiem a podnikateľov.

Pribudlo nám arborétum

V máji 2015 bol dokončený a verejnosti odovzdaný do užívania projekt Arborétum Dolany. Naše arborétum bolo jedným z 37 podporených projektov SPP a Nadácie SPP. Spája v sebe unikátnu kombináciu vyše 70 vzácnych drevín a kultúrno-historických zaujímavostí. Nenáročnú a vyznačenú prehliadkovú trasu lemujú oddychové lavičky a informačné tabule o kultúrno-historických pamiatkach.

Lavičky i lávka

Začiatkom leta 2015 sa v našej obci objavili nové, pekné lavičky, sčasti aj ako náhrada za staré a polorozpadnuté betónové lavičky. Grant na ich nákup sa podarilo získať OZ Spolok pre krajší život v Dolanoch zo sponzorských prostriedkov spoločnosti SEPS (Slovenská elektrizačná a prenosová sústava). Členovia spolku s podporou obce osadili vyše dvadsať nových lavičiek, z grantu sa neskôr dokončili aj oddychové lavičky vo vinohradoch pri soche Sv. Urbana. Ďalšia užitočná „maličkosť“ pribudla na nádvorí pred Kultúrnym domom Juraja Fándlyho v podobe nájzdovej

rampy pre vozíčkarov, ktorú určite ocenia aj mamičky s detskými kočiarikmi. Vybudovanie bezbariérového vstupu do kultúrneho domu zabezpečila obec vďaka sponzorskému príspevku obyvateľa Dolian a s jej zhotovením ochotne pomohli dobrovoľníci.

Spomienka na veľikánov

V júli 2015 sa pri kaplnke Sv. Leonarda po prvý krát konala slávnostná spomienka na vierozvestcov Cyrila a Metoda a na významné osobnosti z Dolian – Ompitála. Motto slávnosti bolo nielen spomínať, ale aj žiť svojím životom odkaz solúnskych bratov a dolianskych významných historických osobností Juraja Fándlyho, Juraja Palkoviča, Konštantína Vardaia, pátra Štefana Zlocha a pátra Vincenta Lechoviča, v oblasti viery, národného cítienia a kultúry.

Šetrilo sa...

Obec uzatvorila dodatok k zmluve o odbere zemného plynu s SPP, v ktorom sa starostovi podarilo dohodnúť zníženie ceny až o 40% oproti doterajšiemu stavu. Zníženie ceny sa týka odberu plynu v budovách obecného úradu, v kultúrnom dome, materskej škole a dome hudby. Značnú úsporu nákladov na vykurovanie znamenalo osadenie nových, plastových dverí na budove kultúrneho domu, pošty a obecného úradu, ako aj výmena okien v prístavbe KD.

...i opravovalo

Z menších investičných akcií, ktoré obec uskutočnila a spolufinancovala s pomocou rôznych grantov a finančných dotácií, možno spomenúť oprava-

vu múra pod cintorínom, vybudovanie chodníka so zábradlím a prechodu cez cestu pri základnej škole či vybudovanie sprchy v kultúrnom dome, kde sa tiež obnovilo vybavenie kuchyne a zmodernizovala ozvučovacia technika. Opravili sa najkritickejšie výtlky a rozkopávky na cestách v správe obce, predovšetkým v uličke, v kultúrnom dome sa realizovala obnova podlahy, takže dnes v ňom chodíme po vyčistených, obrúsených a nalakovaných parketách.

Dočkala sa i škôlka

Hoci dotácia na rozsiahlu rekonštrukciu a dostavbu materskej školy bola už schválená, pokračovalo ďalšie zveľaďovanie jestvujúcich priestorov. Škôlka dostala nové vnútorné i vonkajšie vybavenie – nábytok, postele, skrinky, stoly, stoličky, koberce, postielky, na dvore nové preliezky, upravenú zeleň a nový plot. V priebehu roka 2016 ešte pribudli ďalšia preliezka a sklzavka. V obci sa obnovila tradícia pravidelného odberu krvi od dobrovoľných darcov prístavným mobilnej odberovej stanice dvakrát do roka. Dokončovacie práce prebiehali na zrekonštruovanom Dome smútku.

2016

Obec s finančným príspevkom od BSK zrekonštruovala dva významné kultúrne pamätníky – náhrobník Juraja Fándlyho na cintoríne a jeho pomník pred obecným úradom. Náhrobník a pomník boli v značne poškodenom stave, ktorý sa rok od roka zhoršoval, preto obec zabezpečila ich odborné zreštaurovanie, pozostávajúce z ich špecifického spôsobu čistenia, konzervácie, doplnenia chýbajúcej hmoty a záverečnej povrchovej úpravy. Súbežne s opravou pomníkov prebiehalo aj reštaurovanie originálu vzácnej Gruntovnej knihy Ompitál, ktorá vznikla v 70. rokoch 18. storočia. Po odbornej konzervácii je knihy vystavená na obecnom úrade.

Jaskyňa a Averinov hrob

Jednu z prírodných zaujímavostí obce, tzv. Leonardovu jaskyňu za kostolíkom, sa rozhodli preskúmať členovia speleologického spolku z Plaveckého Podhradia. Jaskyňa je opradená množstvom povestí, ktoré sa možno po dokončení prác podarí potvrdiť alebo vyvrátiť. Zatiaľ jaskyniari čistia vonkajší vstup do jaskyne od množstva nánosov a postupne budú prenikať do jej útrobov. Práce doteraz pokračujú. Vďaka príspevku dobrovoľníkov sa podarilo upraviť hrobové miesto sovietskeho partizána Michaila Averina, ktorý zahynul v roku 1944 v lesoch nad Ompitálom počas druhej svetovej vojny.

Obytná zóna

Obec dala opraviť povrch cesty hore v uličke, v tzv. Cigánskej uličke, správa ciest kládla nový koberec na hlavnej ceste, menšie úpravy prebiehali na cintoríne, v priestoroch kultúrneho domu a na futbalovom ihrisku. Pri penzióne a pred škôlkou pribudli nové dopravné značky, vymedzujúce celú túto ulicu okolo plantoviska (vrátane výjazdu do vinohradov) za obytnú zónu. Znamená to, že motoristi musia v tejto zóne dodržiavať rýchlosť maximálne 20 km/h, deti sa tu môžu hrať na ceste a chodci majú vždy prednosť. Ďalšou novinkou v tomto roku bol osvetlený prechod pre chodcov na Pažiti, ktorý vybudoval správca štátnej cesty 502.

Územný plán po novom

V roku 2016 došlo taktiež k aktualizácii Územného plánu obce Dolná Ves, ktorý prebiehal po prejednávaní navrhovaných zmien na verejnom stretnutí s občanmi. Schválené zmeny odrážajú predovšetkým zámer obce pre budovanie občianskej výstavby a infraštruktúry v budúcom období. Arborista začal s odbornou úpravou korún stromov pri kostolíku a na cintoríne. Ozdravným

rezom sa postupne upravovali aj koruny starej lipy a duba priamo na cintoríne a ďalšie stromy, ktorých stav si to vyžadovalo. Zdravotný stav všetkých stromov na cintoríne pravidelne kontrolovali odborníci, na základe ich odporúčaní sa potom pristupovalo k podobným preventívnym zásahom.

Pre fungovanie školy

Počas roka nastali zmeny vo financovaní prevádzky Cirkevnej základnej školy Sv. Leonarda biskupským úradom, ktorý bol nútený kvôli úsporám nákladov znížiť svoj príspevok na chod školy. Obci sa vzhľadom na dobré hospodárenie podarilo vykryť tento výpadok z vlastných zdrojov a zachovať tak funkčnosť našej základnej školy v jej doterajšom rozsahu. OZ Spolok pre krajší život v Dolanoch spolu s obcou zrevitalizoval autobusovú zastávku, kde pribudlo nočné osvetlenie a výzdoba v podobe historických fotografií, zachytávajúcej život v našej obci v prvej polovici minulého storočia.

Najväčší projekt

V druhej polovici roka 2016 sa rozbehol najväčší investičný projekt v uplynulom volebnom období – rekonštrukcia a dostavba budovy materskej školy. Projekt, ktorého celkové náklady nakoniec dosiahli vyše 235 tisíc eur, bol financovaný zo štyroch zdrojov: 64 tisíc eur obec získala formou dotácie od Ministerstva školstva SR, 15 tisíc eurami prispel Bratislavský samosprávny kraj, obec zo svojho rezervného fondu uvoľnila 71 432 eur a 85 tisíc sa pokrylo z bankového úveru.

Dokončenie v budúcom čísle

Najúspešnejšie slovenské centrum silového trojboja je v Častej

Sila svalov, sila vôle

V nenápadnom rodinnom dome cestou na Červený kameň je ukrytá klasická posilňovňa a súčasne mimoriadne úspešná liaheň silového trojboja na Slovensku. Keďže ju navštevovalo a navštevuje i mnoho Doľančanov, zašli sme za trénerom a manažérom Pavlom Kovalčíkom, ktorý je súčasne prvým mužom silového trojboja na Slovensku.

Silovému trojboju sa venujete už 27 rokov, ako ste sa k nemu dostali?

Najskôr som začal dvíhať činky a cez kulturistiku som sa postupne dostal k silovému trojboju. Všetko išlo akosi samospádom, nič som neplánoval a zrazu som zistil, že sa pridáva stále viac ľudí. Videl som určitý potenciál, tak sme skúsili aj súťaže. Obul som sa do toho všetkými desiatimi, vlastnú športovú kariéru som nasmeroval k tomu, že pomáham druhým. Tréner musí byť vzor. Sám pritom doteraz tvrdo trénujem,

aby som vedel pomôcť ostatným. Okrem trénera aj ako manažér a v dvadsiatke ďalších remesiel a zameraní...

Ste zároveň viceprezidentom Slovenskej asociácie fitness, kulturistiky a silového trojboja...

Áno, čo je pre náš klub určite výhoda. Všetko som tu vytvoril na vlastnom kolene, založili sme si občianske združenie, z ktorého sa stal najväčší a najúspešnejší klub v silovom trojboji na Slovensku. Superlatívy patria nám. Možno sa to nezdá, ale silový trojboj je veľmi seriózny šport. Keď sa človek do toho oprie, musí mať obrovskú disciplínu a talent.

Z čoho silový trojboj pozostáva?

Drep s činkou, tlak na lavičke a mŕtvý ťah, čiže zdvih do zeme do vzpriamenej polohy. Cieľom je vytvoriť maximálny výkon v každej disciplíne a v súčte dosiahnuť najviac kilogramov.

V akých kategóriách sa súťažíte?

Máme sedem hmotnostných kategórií u žien, osem u mužov a vekové kategórie od dorastu (14 až 18 rokov) cez juniorov (19-23) po mužov. Nad 40 rokov existujú potom kategórie Masters 1, nad 50 Masters 2, nad 60 Masters 3 a dokonca aj Masters 5 nad 80 rokov. Všeobecne by výkonový vrchol mal prísť medzi 35. a 40. rokom, ale sú aj majstri sveta, ktorí majú vyše 50 rokov...

Z čoho pozostáva tréning?

Ak chcete uspieť, musíte sa neustále zlepšovať v každej disciplíne. Tréning je koncipovaný tak, aby sme dosiahli čo najlepšie výkony v amatérskych podmienkach. Nepovažujem sa za trénera, ale za šamana, pretože ako amatéri musíme riešiť neuveriteľné veci, ktoré profesionáli nemusia. Problémy ľudí v práci, doma, ovplyvňujú aj výkon... Musíte driecť celý rok a mať v sebe veľkú duševnú silu.

Aká je maximálna tréningová intenzita?

Pavol Kovalčík (úplne vľavo) so svojimi úspešnými zverencami na februárových Majstrovstvách Slovenska dorastencov v Senici.

Týždenné maximum sú tri ťažké tréningy po zhruba 1,5 hodiny, medzitým nejaké strečingy alebo aeróbna aktivita, dávky musia byť hlavne vyvážené. Cvičí sa najmä s činkami, potom technika jednotlivých disciplín a doplnkové cviky. Behanie po kopcoch nepomôže. Ak sa chcete presadiť v akomkoľvek športe, musíte sa úzko špecializovať.

Ako vidíte na človeku, čo potrebuje?

Nie je až také zložité objaviť talent, v posilovni každého ihneď vidíte ako pod skenom. Záleží na prostredí, z akého prichádza, dôležitá je genetiká a osobnostná výbava. Často musíme riešiť tlak z okolia, partie, rodiny - dnešná doba športu veľmi nepraje. Rodičia nepodporujú vlastné deti v športe, alebo sú v rodinách ťažké sociálne pomery... Som veľmi rád, že nám prešlo cez ruky množstvo mladých, označených za výtržníkov, s ktorými si už nik nevedel rady, a tu sa z nich vďaka športu stali vzdelaní, úspešní a čestní ľudia. To sú pre mňa ešte väčšie výkony, ako športové rekordy, vážim si ich viac.

A čo ľudia, ktorí nemajú pretekárske ambície?

U nás môže cvičiť každý - časť klubu je orientovaná na vrcholový, výkonnostný šport, ale väčšinu tvorí kondičná sekcia, kde cvičia ľudia aby si vyformovali telo, zlepšili zdravie. Mnohokrát sa korigujú zdravotné problémy, s ktorými nedokázali pomôcť lekári. My vieme pomôcť aj v tomto.

Kolko pretekárov v silovom trojboji ste doposiaľ trénovali? Boli medzi nimi aj Dolančania?

Pretekárov sme doteraz mali okolo dvesto, momentálne je ich aktívnych 45 (z toho 12 žien) z blízkeho i širokého okolia. Z Dolian ich bolo 16, prvou vašou pretekárkou bola Zuzana Banárová. Zatiaľ najväčší medzinárodný úspech dosiahla Eva Ješková, ktorá na juniorských ME v trojboji v disciplíne tlak získala v roku 2012 titul majsterky Európy, ďalej titul juniorskej vicemajsterky sveta v tlaku na lavičke a ešte ako dorastenkyňa tri bronzové a dve strieborné medaily z MS.

Kto ďalší?

Z ďalších úspešných reprezentantov z Dolian sa napríklad Ján Schwarz 14-krát stal majstrom Slovenska. V Európe bol siedmy, na svete deviaty, čo sú v ťažkej konkurencii (súťažime spolu s profesionálmi...) vynikajúce výsled-

ky. A, samozrejme, posledný talent, asi najväčší, aký sme tu doteraz mali, Jarko Halač. Je štvornásobným dorasteneckým majstrom Slovenska a na svojich prvých majstrovstvách Európy 6. mája 2018 v Plzni získal titul majstra Európy!

Veľké svaly sa často spájajú s rizikom dopingu...

Všeobecne sa v športe používajú rôzne pilulky, no my sa snažíme o absolútne čistý šport. Viedim silový trojboj na Slovensku už 16 rokov a veľmi tvrdo proti dopingu bojujem. U nás v klube je absolútne nulová tolerancia. Dopingové kontroly sú časté aj u našich pretekárov, pretože často vyhrávame. Ale vždy to bolo v poriadku.

Aká je celková doterajšia bilancia klubu?

Od založenia doteraz sme získali celkovo 1185 medailí, z toho 503 zlatých, 394 strieborných a 288 bronzových. 824 medailí je z majstrovských súťaží, 25 z ME a 17 z MS. Za toto obdobie sme vytvorili 357 slovenských rekordov. To je úctyhodná bilancia v každom športe.

Najväčší úspech?

V najťažšej kategórii do 105 kg sa nám podarilo s Tomášom Haršánym získať dve medaily z MS a dve z ME v mŕtvom ťahu, čo bol obrovský výsledok, vždy v slovenskom rekorde.

Kto zdvihol najviac na svete?

Svetové rekordy sa stále menia. Najbrutálnejšie rekordy sú v tých najťažších váhových kategóriách - v drepe okolo 500 kilogramov, v tlaku asi 405 a v ťahu okolo 400 kg. Ale to sú chlapi, profesionáli, čo vážia 170 kíl...

Čo pri vrcholnom športovom výkone zaváži viac - svaly či hlava?

Psychika hrá v silovom trojboji obrovskú rolu. Svaly potrebujete, ale vrcholný športový výkon si vyžaduje obrovskú energiu, koncentráciu, je to obrovský výsledok ľudskej vôle. Najlepšie výkony dosahujú tí, ktorí to mali v živote najťažšie, museli prekonávať veľa prekážok a prešli tvrdým výcvikom, čo v nich upevnil vôľu a snahu prekonávať problémy. My razíme ťažkým spôsobom klasiku, ktorá buduje charakter športovca a človeka, čo je asi najťažšia cesta.

Aké by mali byť podľa vás ideálne podmienky pre prácu trénera?

Tréner by mal mať svätý pokoj od všetkej administratívy, nahnávaní sa za peniazmi a veľmi zložitými vecami, aby uživil sám seba, aby sa mohol venovať ľuďom. Dobré by bolo, ak by pretekári mali podporu, zázemie v rodinách, keby sa rodičia zaujímali o to, či a ako ich deti športujú, aby ich v tom podporovali. A pomohla by lepšia spolupráca so samosprávami - je na diskusiu, či by sa stále mal tlačiť do popredia len dedinský futbal... Všetci nadávame, že nám deti nešportujú, ale podporíme len časť z toho, čo by mládež mohla robiť...

Náš majster Európy

Dolančan **Jaroslav Halač** (*2000) začal s intenzívnym tréningom silového trojboja v SPC Častá v marci 2017, ale s činkami cvičil doma už od pätnástich rokov. Do posilovne ho priviedli kamaráti a skúsený tréner Pavol Kovalčík v ňom okamžite spoznal obrovský talent. Pod jeho vedením dosiahol úžasné zlepšenie, pribral 30 kilogramov a už ako dorastenec dosahuje výkony vyššej kategórie juniorov. Vo februári sa stal majstrom Slovenska a ako reprezentant Slovenska na majstrovstvách Európy v Plzni 6. mája získal suverénne titul majstra Európy, keď v trojboji dosiahol výkon 745 kg - získal striebro za drep 270 kg, zlato za tlak 192,5 kg a zlato za ťah 282,5 kg. Dosiahol výkony, vďaka ktorým už splnil nominačné limity na majstrovstvá sveta, ktoré sa budú konať v septembri v Juhoafrickej republike. Skromnému a sympatickému študentovi Strednej odbornej vinársko-ovocinárskej školy v Modre srdečne gratulujeme a určite mu budeme držať palce na ďalších súťažiach.

Zámer, ktorý rozvíril verejnú mienku v Dolanoch

Zvieracie krematórium – áno či nie?

Hladinu verejnej mienky v našej obci v posledných týždňoch rozvírilo predloženie podnikateľského zámeru na zriadenie zvieracieho krematória v zastavanej časti obce. Predkladateľom zámeru Ad Astra – zvieracie krematórium, je spoločnosť Dolanská keramika, spracovateľom projektu Ing. Jakub Tichý.

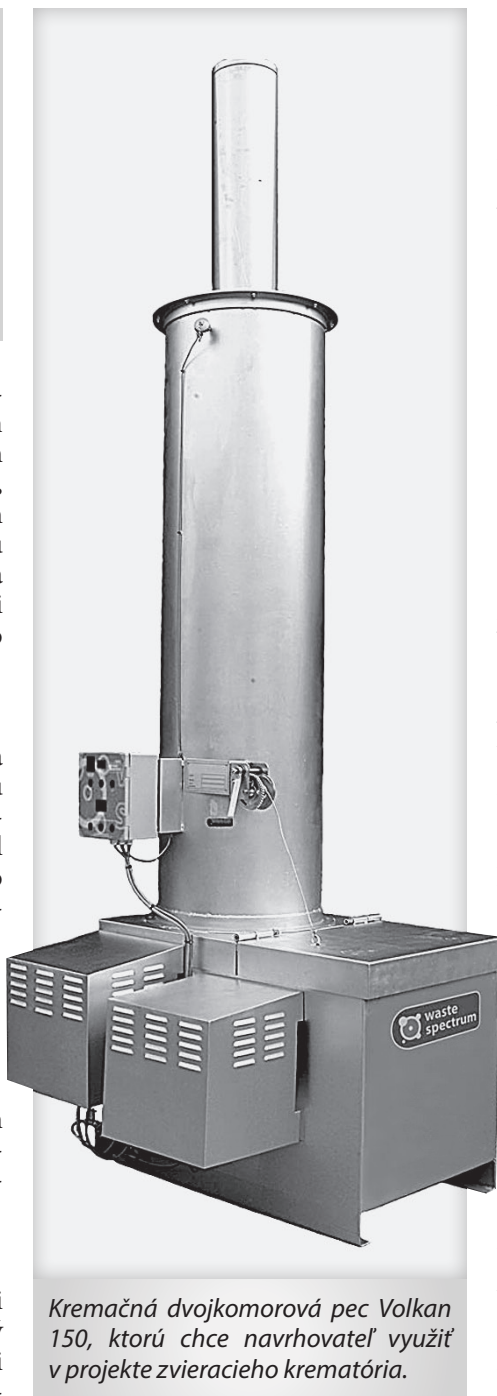
Účelom zámeru je umiestnenie nízkokapacitnej kramačnej pece Volkan 150 určenej na spopolnenie drobných spoločenských zvierat (mačky, psy, králiky) do hmotnosti 50 kg, ktorých zber a zneškodnenie nepodliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nálezov. Špecifikom činnosti je odovzdávanie popola vzniknutého pri spaľovaní majiteľom zvierat.

Zatiaľ sme iba na začiatku

Predkladateľ podal v zmysle zákona svoj zámer na posúdenie Okresnému úradu Pezinok, Odboru starostlivosti o životné prostredie, ktorý začal správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. V rámci tohto konania bola obec Dolany vyzvaná na predloženie stanoviska a oboznámenie verejnosti so zámerom prepísanými prostriedkami. Z iniciatívy predkladateľa vyšla o pripravovanom projekte rozsiahla informácia v Tlačovej agentúre SR, ktorú následne prevzal časopis Pezinsko.

Petícia

Zámer a články v médiách vyvolali v obci mimoriadne živý ohlas, ktorý vyústil do zorganizovania petície proti zriadeniu zvieracieho krematória v zastavanom území obce. Petíciu podpísalo 237 obyvateľov obce a vo forme hromadnej pripomienky občanov sa stala súčasťou negatívneho stanoviska obce k predloženému zámeru. Starosta

Kramačná dvojkomorová pec Volkan 150, ktorú chce navrhovateľ využiť v projekte zvieracieho krematória.

dal stanoviská viacerých odborníkov z oblasti zdravotníctva a územného plánovania. Aj s prihliadnutím na ich názory vydal nesúhlasné stanovisko, ktoré postúpil OU Pezinok, Odboru starostlivosti o životné prostredie v zákonom stanovenej lehote dňa 30. 4. 2018. Dňa 3. mája sa uskutočnilo zasadnutie Obecného zastupiteľstva Dolany, kde starosta so stanoviskom oboznámil poslancov, ktorí ho vzali na vedomie.

Prečo v obci?

V diskusii, ktorá po rokovaní zastupiteľstva nasledovala, vysvetlil Ing. Jakub Tichý zámer, ktorý podľa neho neovplyvní životné prostredie ani kvalitu života v obci. Ako dôvod, prečo chce prevádzku lokalizovať v rodinnom dome v zastavanej časti obce uviedol dostupnosť sietí, (predovšetkým plynu, potrebného na prevádzku kramačnej pece), ktorých zabezpečenie by v prípade umiestnenia krematória mimo obce predstavovalo značný technický problém a finančnú záťaž. Ing. Tichý tiež uviedol, že ľudia zrejme podpisovali petíciu bez toho, aby si zistili, o čo v skutočnosti ide. Celý návrh projektu, ktorý má takmer 60 strán, bol zverejnený na http://www.enviroportal.sk/Sk_SK/eia/detail/ad-astra-zvieracie-krematorium.

Problém je lokalita

Občania Dolian, ktorí sa do diskusie spolu s poslancami OZ zapojili, v zásade nenamietajú proti zámeru krematória ako takého, ale rozhodne sú proti tomu, aby takáto prevádzka bola umiestnená v zastavanej časti obce. Okrem pochyností o úplnej ekologickej neškodnosti prevádzky, najmä pri nakladaní s mŕtvolami zvierat, zdôrazňovali nevhodnosť tohto typu podnikania v zástavbe rodinných domov s možným negatívnym dopadom na hodnotu okolitých domov a pozemkov. Odvolávali sa tiež na skutoč-

obce k tejto téme zvolal pracovnú poradu poslancov, a keďže má v tejto fáze posudzovania právomoc rozhodnúť sám, pre posúdenie zámeru si vyžiad-

nosť, že všetky obdobné zariadenia na Slovensku (je ich spolu 7), dostali povolenie na činnosť iba mimo zastavaného územia obce alebo v priemyselných areáloch. V Trnave podobnú prevádzku nepovolili ani v areáli PD.

Ďalší postup

Po vydaní stanoviska Odboru starostlivosti o životné prostredie OU v Pezinku sa začne proces schvaľovania realizácie zámeru. Povoľujúcimi orgánmi sú v tomto prípade Regionál-

na veterinárna a potravinová správa Senec a Obec Doľany. Ak OSŽP vydá k zámeru súhlasné stanovisko, musí zámer opäť posudzovať a schvaľovať aj obecné zastupiteľstvo v Doľanoch, ktoré potom už rozhodne hlasovaním. Proti rozhodnutiam na všetkých stupňoch môžu účastníci podať odvolanie a v konečnom štádiu môže o žiadosti rozhodovať súd.

Samozrejme, o ďalšom vývoji vás budeme informovať aj v Doľanských novinách.

Zo zamietavého stanoviska obce Doľany k zámeru zriadenia zvieracieho krematória

V rozpore s územným plánom

Podľa predloženého zámeru zriadenie zvieracieho krematória má byť situované na parc.č. 1948/6 v zastavanom území obce v rodinnom dome – v obytnej zóne súvisle zastavanej rodinnými domami. V zmysle Územného plánu obce Doľany ... obytné územie vidieckeho typu slúži pre bývanie v rodinných domoch s odpovedajúcim zázemím úžitkových záhrad a s obmedzeným chovom drobného hospodárskeho zvieratstva, pre umiestňovanie zariadení občianskej vybavenosti, remesiel a služieb slúžiacich pre obsluhu tohoto územia. Prevádzkovanie týchto zariadení nesmie mať z hľadiska životného prostredia negatívny vplyv na kvalitu bývania. Neprípustné sú také aktivity, ktoré produkujú hluk, zápach, pôsobia neesteticky alebo vyžadujú ťažkú nákladnú dopravu.

V obci iba na vykurovanie

V zmysle platných Zásad a regulatívov zachovania kultúrno-historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, zásady a regulatívov pre ochranu ovzdušia sa do obytného územia nemôžu umiestňovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, znečistenia ovzdušia (napr. pachovými látkami), okrem zdrojov, ktoré zabezpečujú vykurovanie.

Z nevýrobných služieb sú to také prevádzky, ktoré je prípustné integrovať s funkciou bývania, t.j. také výrobné

služby, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na okolité obytné prostredie, zvýšené nároky na dopravu (prepravné kapacity), skladovanie ani znečisťovať životné prostredie prachom, zápachom, nadmerným hlukom, vibráciami a ohrozovať znečistenie podzemných a povrchových vôd.

Ďalšie dôvody

Zámer sa nezaobera:

- spotrebou vody z prevádzky určenej na zabezpečenie hygieny zamestnancov a celej prevádzky.
- spoluspaľovaním nešpecifikovaných materiálov, v ktorých bude zabezpečená preprava uhynutých spoločenských zvierat do krematória (drevo, papier, plasty, textilie).

Nie sú popísané procesy plnenia pece biologickým a iným nešpecifikovaným materiálom. V prípade, že sa nebudú spoluspaľovať prepravné obaly, nie sú popísané procesy na zabezpečenie hygieny, ochrany zdravia a dekontamináciu týchto obalov. Nie sú popísané procesy čistenia pece, použité látky a chemikálie a ich následná likvidácia. V prípade využívania chladiarenských zariadení vznikajú zvýšené nároky na ochranu hygieny a zdravia, tiež nie sú popísané postupy na ich zabezpečenie.

Obec Doľany **nesúhlasí** so zriadením zvieracieho krematória situovaného v súvisle zastavanom území obce - obytnej zóne obce a zároveň

požaduje ďalšie posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Zo stanoviska Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Bratislave

Z hľadiska ochrany zdravia **trvám** na posudzovaní zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z.z. pre činnosť „AD ASTRA – zvieracie krematórium“, p.č. 1948, k.ú.Doľany, okr. Pezinok, resp. požadujem doplnenie zámeru o tieto podklady:

1. mapka s vyznačením využívania okolitých objektov (rodinný dom, sklad a pod.)
2. rozptyľová štúdia s uvedením imisií na fasáde najbližšieho rodinného domu alebo záhrady
3. výpočet hlukovej záťaže na fasáde najbližšieho rodinného domu alebo záhrady.

Prevádzka umiestnená v zastavanej časti obce môže vyvolať obavy obyvateľov z ohrozovania zdravia a obytnej pohody. Preto je doplnenie podkladov nevyhnutné pre objektívne posúdenie vplyvu činnosti na obývané okolie.

MUDr. Otakar Fitz, regionálny hygienik

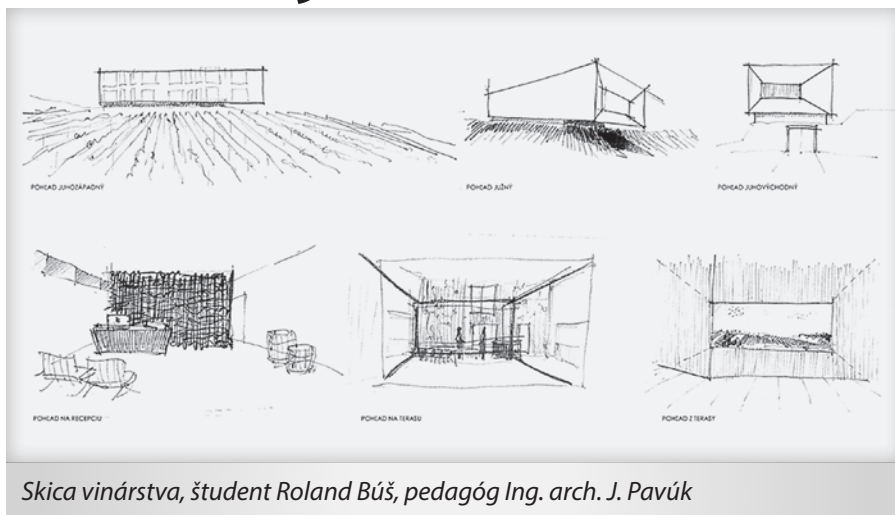

Študenti architektúry navrhovali stavby pre našich vinárov

Terroire Doľany

V októbri minulého roka sa začala spolupráca medzi študentami Fakulty architektúry STU v Bratislave a obcou Doľany. V rámci výuky a výskumu na Ústave architektúry obytných budov FA STU v Bratislave sa už tretí rok rieši téma architektonického navrhovania a udržateľnej výstavby vo vinohradoch.

Výsledkom vzájomne prospešnej trojstrannej spolupráce (samospráva-univerzita-investor/ producent vína) pod záštitou starostu obce Doľany Jozefa Mruškoviča bolo 24 študentských

Skica vinárstva, študent Roland Búš, pedagóg Ing. arch. J. Pavúk

Skica rodinného vinárstva: študent Lucia Kalivodová, pedagóg doc. L. Selcová

projektov na tému Vinohrad_bývanie_refresh, slúžiacich na podporu turistického ruchu v regióne formou enoturistiky, vytváraním tzv. vinárskych cieľov.

Zadania, šité na mieru

Pán starosta veľmi pohotovo zareagoval na ponuku spolupráce a oslovil doľanských vinárov. S tromi vybranými

mi vinármi (Vína z mlyna, JM vinárstvo a VINHOR) sme začali netradičnú spoluprácu. Na základe konkrétnych požiadaviek vinárov sme vypracovali zadania, šité na mieru ich potrebám. Vinári veľmi presne definovali svoje predstavy (každý podľa svojich konkrétnych potrieb), o návrhu rodinného vinárstva s výrobou aj bez výroby, prezentáciou vína, s možnosťou prechodného ubytovania, s riešením a funkčným členením verejného priestoru vinárstva. Témy boli konkrétne a to študentov zaujímalo.

Na „mieste činu“

Nasledovala návšteva Dolian, pedagógovia so študentami sa prišli pozrieť na „miesto činu,“ lebo bez obhliadky riešených pozemkov nemôže vzniknúť dobrý návrh. Prechádzajúc sa po viniciach zažili študenti atmosféru kultúrnej krajiny vinohradov. Prijali tiež pozvanie na degustáciu vín z produkcie vinárstva Vína z mlyna. Zistili, že vínná kultúra nie je iba o pití, ale aj

Koncepcia osadenia vinárstva: študent Soňa Horváthová, pedagóg doc. A. Bacová

o spoznávaní špecifik konkrétneho vinára, odrôd viniča, technológie výroby, či krás prírody alebo zaujímavostí regiónu.

Iba dobré víno nestačí

Študenti si overili teoretické vedomosti o výrobe vína počas exkurzie s fundovaným výkladom vinárov. Videli, prečo sa vo svojich projektoch budú musieť zaoberať aj novým vzťahom funkcií medzi výrobou vína, jeho prezentáciou, voľnočasovými aktivitami a trvalým a prechodným bývaním. Videli, že základom úspechu každého vinára je síce vyrobiť kvalitné víno, ale zároveň ho vedieť ponúknuť hosťom a zabezpečiť, aby sa títo návštevníci ešte niekedy chceli vrátiť.

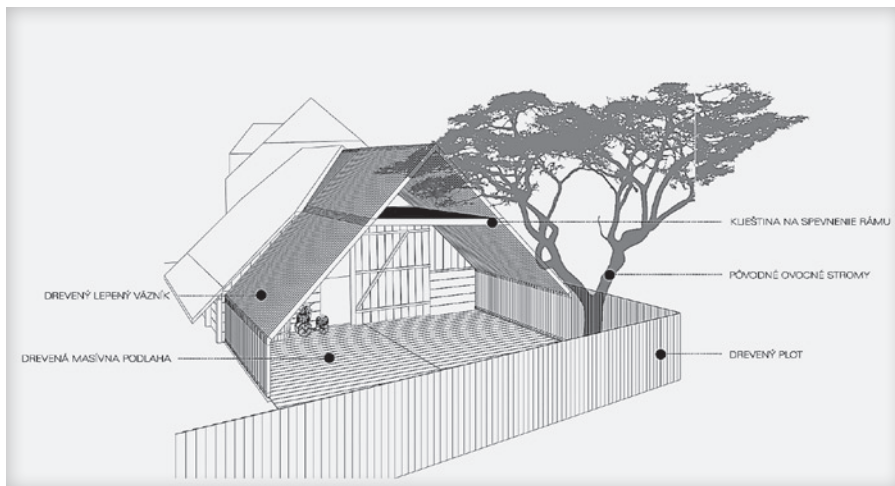

Schéma konštrukcie prekrytia priestoru pre degustáciu: študent Dominik Haviar, pedagóg Ing. arch. M.Czafík

Interiér degustačnej miestnosti vinárstva: študent Viktor Paulík, pedagóg doc. Z. Tóthová

V súlade s prírodou

Podľa slov vinárov študenti zvládli na jednotku aj návrh technológie výrobnej časti vinárstva. Navrhovali prevažne výrobu založenú na gravitačnej metóde spracovania hrozna, pri ktorej sa väčšia plocha výroby, skladovania a archivácie vín v pivniciach dostane pod úroveň terénu s vyhovujúcou vnútornou klímou. Nad úrovňou terénu zostávajú priestory spoločenské a degustačné s nádherným výhľadom do vinohradov. Nedochoádza tak ku križeniu cesty hrozna s cestou návštevníkov, ktorí pri degustácii môžu nazrieť do vínnych pivníc a výroby. Solitérne objekty prechodného ubytovania, ako aj prípadná vyhlídková veža, sú situované tiež na úroveň terénu do polohy s najkrajším výhľadom.

Stavanie po častiach

Pri navrhovaní so študentami sme mali tiež na zreteli možnosť etapovitej výstavby komplexu budov vinárstva. Snažili sme sa minimálnou mierou

zastavať práve pozemok, ktorý je pre výsadbu viniča nevyužitelný. Hľadali sme aj iné netradičné funkcie, ktoré by mohli napomôcť udržať návštevníka vo vinárstve dlhšie, ako len počas degustácie a ponúknuť mu wellness či pešiu a cyklistickú turistiku.

Prínos pre všetkých

Spoločne s pánom starostom nám išlo o podporu turistického ruchu v obci formou enoturistiky, vytváraním tzv. vinárskych cieľov, o podporu a rozvoj vinárstva a vinohradníctva regiónu rozvíjaním tradície vinohradníctva aj v komunite mladých začínajúcich vinohradníkov a vinárov, možno po vzore susednej Moravy, či Rakúska s rozvinutejšou vínnou turistikou. Podľa slov študentov bola spolupráca s doľanskými vinármi zážitková, poučná a navrhovanie "architektúry vína" patrilo podľa slov niektorých z nich medzi najzaujímavejšie ateliérové zadania počas štúdia na Fakulte architektúry.

doc. Ing. arch. Ľubica Selcová, PhD.
Fakulta architektúry STU, Bratislava

Osadenie vinárstva v krajine: študent Erik Hornáček, pedagóg Ing. arch. J. Pavúk

Očami a srdcom pútnika...

V dňoch 24.2.2018 až 1.3.2018 sa konala spoločná farská púť veriacich z farnosti Dolány, Častá a ďalších farností Slovenska „50 rokov od smrti Pátra Pia“. Pútnický zájazd organizoval AWERTRAVEL CK Senica so spoľahlivými vodičmi a po každej stránke, odbornej i ľudskej, skvelou sprievodkyňou p. Evičkou Tauberovou. V bohatom programe bola obsiahnutá návšteva miest, kde sa sv. páter Pio narodil, pôsobil a zomrel. Zakončená bola všeobecnou audienciou u sv. Otca, pápeža Františka.

Medzi účastníkmi púte boli aj naši dvaja duchovní otcovia, Mgr. Ján Buček, správca farnosti Dolány a Mgr. Vladimír Banský, správca farnosti Častá. Možno práve aj ich osobná účasť priniesla pútnikom pravú duchovnú hodnotu vrátane spoločných modlitieb k sv. pátrovi Piovi a P. Márii, ale aj fyzický relax, uvoľnenie, veľa úsmevov, radosti a vzájomného porozumenia. K tomu všetkému nám prialo aj počasie, s výnimkou jedného zasneženého dňa v San Giovanni Rotondo. Vzápätí nato nás však sv. páter Pio vo svojom milovanom rodisku Pietrelcina privítal sniečkom....

Všetky navštívené miesta nám dali veľa duchovných i časných zážitkov. Naši duchovní otcovia každý deň slúžili sv. omšu a vysluhovali aj sviatosť pokánia. Nedelu sme strávili v pútnickom mieste Loreto. V Bazilike P. Márie Loretskej sme našej nebeskej Matke odovzdali seba, svoje rodiny, farnosti a celé Slovensko. Potom nasledovali návštevy miest sv. pátra Pia. Niekedy až so zatajeným dychom a slzami sme prežívali nezabudnuteľné chvíle na týchto miestach, t.j. kde sa sv. páter Pio narodil, pôsobil a zomrel ako prvý stigmatizovaný kňaz v histórii Cirkvi.

Streda. 28.2. bola programovo (i na

pešiu chôdzu...) naozaj bohatá, od priamej účasti na všeobecnej audiencii u Sv. Otca v Bazilike sv. Petra po návštevu významných pamiatok v Ríme, o.i. Baziliky P. Márie Snežnej. Tu sme mali sv. omšu so záverečným slávnostným požehnaním. A potom už nasledovala nočná jazda autobusom domov. Hoci nás po spoločnej ďakovnej modlitbe premohla únava a spánok, naše oči si premietali skutočný prežitý príbeh z púte a srdce bolo naplnené vďakou P. Bohu za VŠETKO, čo nám počas farskej púte dal a ako nás miloval a miluje.

JUDr. Ida Konopová, PhD.

zástupkyňa starostu obce Dolány

Okienko zo života farnosti Dolány

Tak, ako v prírode, aj v našej farnosti sme sa z moci zimy ocitli v náručí krásnej jari. Najskôr si chronologicky zrekapitulujeme významnejšie udalosti od ostatného vydania Dolanských novín vrátane kresťanského a dôstojného prežitia Veľkonočných sviatkov:

- farské štvordnie pre chorých 8. – 11. februára 2018 pri príležitosti 26. Svetového dňa chorých a zjavenia Panny Márie Lurdskej (tematické sv. omše, adorácia za chorých v rodinách a svedenie chorých v Dolánoch),
- farská púť v Taliansku 24.2.2018 – 1.3.2018,
- symbolické navštívenie miesta vraždy novinára Jána Kuciaka a Martiny Kuš-

nírovej 10.3.2018 v obci Veľká Mača so zapálením sviec a modlitbami za pokoj a spravodlivosť na Slovensku,

- slávnostná ranná školská sv. omša k úcte sv. Jozefa 19.3.2018, ktorú žiaci CZŠ sv. Leonarda spestrili pekným spevom s hudobným doprovodom troch ochotných hudobníkov,
- 12. ročník (v Dolánoch 3. ročník) pôstnej zbierky Podelme sa! vo forme podávania pôstnej polievky, ktorú organizuje Katolícke hnutie žien Slovenska. Jej účelom bolo tento rok finančne prispieť na dokončenie Krízového centra Vincénium v Košiciach – Šaci. Naša farnosť prispela sumou 210 eur, a tak ďakujeme všetkým, ktorí sa do akcie akoukoľvek formou zapojili, teda podelili v zmysle ústrednej myšlienky podujatia: „Delím sa – nedávam almužnu“

• v závere pôstneho obdobia, v tzv. Veľkom týždni, 28.3.2018 žiaci CZŠ sv. Leonarda v Dolánoch predviedli priamo na Kalvárii hranú krížovú cestu. Za ich usilovnú prípravu a herecké výkony im vyjadrujeme pochvalu a podakovanie,

- 5. apríla 2018 bol slávnostný zápis detí do 1. ročníka CZŠ sv. Leonarda v Dolánoch v školskom roku 2018/2019, pričom bolo zapísaných 11 detí,
- milým prekvapením pre farníkov bola ďalšia ranná školská sv. omša žiakov CZŠ sv. Leonarda v Dolánoch v pondelok 16.4.2018 na spomienku sv. Bernadety Soubirousovej, panny a mučenice, spestrená novými pesničkami s hudobným doprovodom dvoch hudobníkov.

JUDr. Ida Konopová, PhD.

zástupkyňa starostu obce Dolány

Kde, ako a prečo vznikali typické dolianske prezývky

Ďalšie unikátne prímenia

K článku uverejnenému v Dolanských novinách č. 3/2017 – „Dolianske mená sú unikátne“ pridávam ešte dodatok k priezviskám – prímenia, na ktoré sme si spomenuli:

Krchnáci: Koblkári, Káčici
Horeckí: Javornícki
Guldani: Žeraví
Hútari: Ičvadoki
Mertinkoviči: Pekari
Foltanoviči: Fukari
Schmidt: Kanonki, Motúzki

Stríži: Koniski
Schwarzi: Urbani, Melichari

A ako vznikali prímenia?

Niekedy veľmi jednoducho. Ako príklad uvádzam tento: Vyše veže bývali oproti sebe na ulici dvaja gazdovia. Na ľavej strane Karol Schmidt, nar. 1866, na pravej strane Karol Pikulík, nar. 1869. Karol Schmidt nevedel vyslovať „r“, preto namiesto Karol hovoril Kavol – a už bolo na svete prímenie – Kavolo. Karolovi Pikulíkovi „r“ pri vyslovovaní drnelo, a už bolo na svete prímenie – Drno.

Žiadna veda

Prímenie Prívar vzniklo tak, že nejaký člen rodiny mal na pere herpes. Niektorý sa mu prihovril: „Čo to máš na hube jaký prívar,“ a už bolo prímenie. Prímenie Ičvadok vzniklo v dobe, keď sa za maďarizácie aj na ľudovej škole museli deti učiť po maďarsky. Žiak z rodiny Hutar maďarský výraz „it vagyok“ vyslovil ako „ičvadok,“ a už bolo ďalšie prímenie. Poznávam, že spolu s Júliou Krchnákovou sme zaznamenali 170 prímení osobných mien, tie však môžu byť zverejnené až po 50 rokoch.

Barbora Pikulíková

Tradičné ompitálske recepty

Sladzina

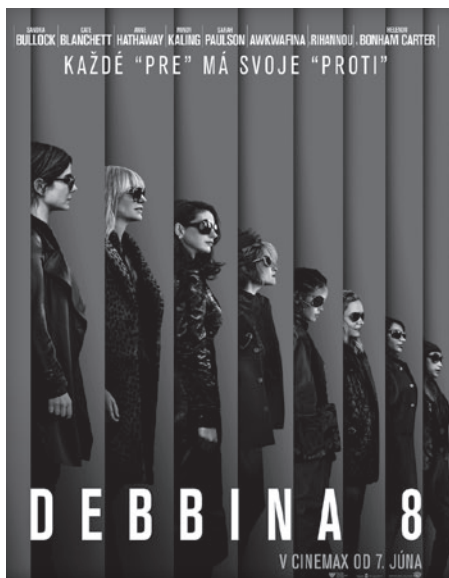
Hutná, hustá polievka zvaná Sladzina sa robievala až na jeseň, keď dorástla v záhrade hlávková kapusta. Používali sa na ňu malé hlávky, ktoré vyrastali z hlúba veľkej kapusty, a ktoré sa u nás nazývali fršliny.

Suroviny:

2 dcl suchej fazule, 30-40 dkg hlávkovej kapusty, 30 dkg zemiakov, 1 veľká cibuľa, 2 strúčiky cesnaku, múka a olej na zasmažku, soľ, čierne korenie, rasca, majorán

Fazuľu vopred namočíme do vlažnej vody aspoň na 2 hodiny. Potom ju dáme variť a keď je už takmer uvarená, pridáme nadrobno nakrájanú kapustu, osolíme, okoreníme, pridáme rasca a keď je kapusta uvarená, pridáme na kocky nakrájané zemiaky. Uvarenú polievku zahustíme zasmažkou a opráženou cibuľkou, do ktorej pridáme nadrobno nakrájaný cesnak a nakoniec pridáme majorán. Polievku necháme zovrieť a podľa potreby dochutíme.

Barbora Pikulíková

Čo sa udialo v Doľanoch

Bazár Doľany na Facebooku

Už 99 členov má uzatvorená skupina s názvom Bazár Doľany, ktorá vznikla na sociálnej sieti Facebook. Skupina je určená na predaj, kúpu, výmenu, darovanie, alebo ponuku služieb v rámci našich krásnych Doľan. Doterajší členovia skupiny si môžu pozvať ďalších, ak pridajú niekoho mimo Doľan, musí byť ochotný doručiť/prevziať si vec bezodplatne v Doľanoch. Noví členovia skupiny sa musia najskôr registrovať a potom už majú k dispozícii bezplatný spôsob pre inzerovanie svojich služieb, predaj či kúpu rôznych výrobkov či pozvánky na rôzne akcie. Výhodou je, že takto medzi sebou komunikujú iba obyvatelia obce, čo môže urýchliť predaj či kúpu a cielene oslovovať s pozvánkami a ponukou iba okruh ľudí, ktorých to môže zaujímať.

Májová tradícia žije

Tak ako po dlhé roky, aj v posledný aprílový deň tohto roka sa obyvatelia Doľan zišli v podvečer na tradičnej májovej veselici. Stavanie 32-metrového mája, ktorý v piatok dovezli z hôr „regrúti,“ mal na starosti ako vždy obetavý Jozef Zloch s partiou ochotných pomocníkov. Napriek pomerne silnému vetru máj vydržal a rovnako do jednej v noci vydržali aj mnohí Doľančania na veselej zábave so živou muzikou, tancom, cigánskou a vínkom. Poďakovanie patrí všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa zvrátili v bufete a okolo neho, a zabezpečili tak pekný večer pod príjemným jarným nebom.

Heligónka Kysúc roztlieskala Doľany

V poslednú aprílovú nedeľu prilákať Doľančanov do kultúrneho domu vystúpenie sestier Lenky a Evy Bacmaňákových spolu s členmi kapely Zbojná (Heligónka Kysúc). Oblíbená a z TV Šlágr a Senzi známa kapela zahrála široký repertoár nielen ľudových, ale aj iných populárnych piesní, ktoré vďaka zvučným hlasom a hudobným nástrojom zneli v ich podaní veselo a kvalitne. Perfektnú atmosféru v hľadisku, zaplnenom do posledného miesta, umocnilo spoločné zaspievanie si Doľanskej hymny na záver koncertu. Veľké poďakovanie za usporiadanie akcie patrí zástupkyňi starostu dr. Ide Konopovej, ktorá neúnavne a obetavo organizuje kultúrny život v obci a obohacuje ho vystúpeniami, aké sme videli nedávno. Poďakovanie však patrí všetkým, ktorí prispeli k vydarenému priebehu akcie.

Ani zima nebola prekážkou

Dlhotrvajúca zima a nevhodné počasie spôsobili, že tento rok museli turisti svoj jarň výšlap na Godovu skalu uskutočniť až v nedeľu, 11. apríla. Ani veterné a chladné počasie však účastníkom oneskoreného Jozefovského pikniku nepokazilo dobrú náladu. Opekalo

sa na ohníku v závetrí skaly, koštovalo prinesené a hlavne sa veselo debatovalo o všetkom možnom, no najmä o tom, kedy už konečne príde jar... Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a zaslúžili sa tak o príjemné, vydarené predpoludnie v krásnej prírode okolo našej obce.

Prípravka sa nám už rozbehla

Ako sme informovali v predchádzajúcom čísle, s potešením môžeme konštatovať, že sa nám podarilo zriadiť prípravku futbalového družstva. Prípravka začala svoju činnosť koncom apríla. K dnešnému dňu (5. mája) sa prihlásilo 13 chlapcov a 2 dievčatá. Deti vo veku od 5 do 10 rokov trénujú každý utorok a štvrtok od 17.00 hod pod vedením trénera. Rodičia môžu nielen sledovať, ako sa darí ich ratolestiam, ale môžu sa i občerstviť v našom bufete.

Nábor bude pokračovať i naďalej, stačí iba priviesť svoje dieťa na tréning. Naším cieľom je vybudovať stabilné družstvo, ktoré by sme mohli v jesenej časti prihlásiť do oficiálnej súťaže. Z tohto dôvodu sme zakúpili i súťažné bránky pre túto vekovú kategóriu. Príďte sa pozrieť, ako hrajú naše nádeje, a ak má vaše dieťa nadbytok energie, ponúknite mu možnosť zabehať si na našom trávniku.

Roman Mikovič,
predseda FK CINEMAX Doľany

Oddychová zóna v B-klube

Určite ste to už niekedy zažili – po dobrom obede v reštaurácii by náramne padlo niekde sa aspoň na chvíľku natiahnuť... Ale kde? Prvou lastovičkou sa stala známa doľanska reštaurácia B-Klub. Majiteľ Braňo Jakubčík využil priestor za letnou terasou a zriadil v ňom krásnu oddychovú zónu. Ak je dobré počasie, hostia reštaurácie si tu môžu oddýchnuť v príjemnom prostre-

dí na lehátkach či v tieni pod altánkom. Tu si môžu pozrieť ďalšie zaujímavé exponáty v podobe fragmentov niekoľkých vojenských lietadiel, ktoré havarovali v horách nad Doľanmi počas druhej svetovej vojny. V zadnej časti oddychovej zóny je pre radosť malých aj veľkých umiestnená veľká voliéra s andulkami. Zóna je bez obsluhy a vyhradená len pre zákazníkov reštaurácie.

Pozor, zmena!

Naším futbalovým seniorom sa na jar naozaj darí, podávajú skvelé výkony a zatiaľ zvíťazili vo všetkých zápasoch. Oproti pôvodnému rozpisu stretnutí nastala jedna zmena – súťažné stretnutie Doľany – Častá, ktoré sa pôvodne malo hrať 10. júna, odohrajú naši chlapi o deň skôr, teda v sobotu, 9. júna 2018 o 17,30 hod. Príďte ich povzbudiť aj vy!

Program akcií v Doľanoch v najbližších troch mesiacoch

Nenechajte si ujsť

25. máj, piatok, od 14,00 do 21,00
26. máj, sobota, od 12,00 do 21,00
Otvorené pivnice na Sv. Urbana
 Vinárstvo JM Doľany, Vína z mlyna,
 Vinhor (Vinárstvo Horváth), ZetWi-
 ne (Vinárstvo I. Zubaj)

27. máj, nedeľa, 15,00 hod.
Deň matiek
 KD J. Fándlyho, Doľany

27. máj, nedeľa, 17,00 hod.
**Slávnosť Sv. Urbana s obradom
 požeňovania viníc**
 Pri kaplnke vo vinohradoch

3. jún, nedeľa, od 7,30 do 10,00 hod.
Štafetový beh Run Slovakia
 Autobusová zastávka pred pohostin-
 stvom

10. jún, nedeľa, od 10,00 hod.
**Púť k úcte Božského Srdca
 Ježišovho**
 Sološnica, okr. Malacky

14. jún, štvrtok, od 8,00 hod.
Kvapka krvi – pre dobrovoľných
 darcov krvi bude k dispozícii mobilná
 odberová stanica. Ďalší odber sa
 uskutoční 22. novembra 2018.
 DK J. Fándlyho, Doľany

15. jún, piatok, od 14,00 hod.
**1000 míľ československých –
 súťaž automobilových
 veteránov**
 Na Pažití

17. jún, nedeľa, 14,00 – 19,00 hod.
Nedeľa na Mlyne
 Vinárstvo Vína z Mlyna

17. jún, nedeľa, od 16,00 hod.
**Deň otcov – hravý i poznávací
 pretek detí obcou**
 Štart pred CZŠ sv. Leonarda Doľany

30. jún – 1. júl, sobota, nedeľa
Festival zabudnutých remesiel
 Hrad Červený kameň

5. júl, štvrtok, 15,00 hod.
Oslava sviatku Sv. Cyrila a Metoda
 Kostolík Sv. Leonarda

12. – 15. júl, štvrtok – nedeľa
Air Grill Častá 2018
 Letisko leteckých modelárov Častá

22. júl, nedeľa
Futbalový turnaj o Pohár starostu
 Futbalové ihrisko FK Cinemax

27.–28. júl, piatok, sobota, 16,00–21,00
Viecha na mlyne, Vína z mlyna

12. august, nedeľa,
Turistika pre všetkých
 Štart a registrácia od 6,00 hod. pri
 CZŠ Doľany

*BTC ČASTÁ, občianske združenie Vás srdečne
 pozýva na už tradičné cykloturistické podujatie*

1000 míľ československých

Všetkých priaznivcov historických vozidiel a veteránov pozývame v piatok, 15. júna od 14,00 hodiny na Pažití, kde sa na svojich vozidlách zastavia účastníci jednej z najstarších a najznámejších súťaží historických vozidiel - 1000 míľ československých 2018. Pretek je najväčšou legendou medzivojnového Československého automobilového športu, poriadajú Autoklubom Repuli-

ky Československej v rokoch 1933, 1934 a 1935 na cestách medzi Prahou a Bratislavou. Závod sa konal pod patronátom prezidenta republiky T. G. Masaryka, ktorý venoval putovný pohár.

Tohtoročnú súťaž organizátori usporiadali pod patronátom českého i slovenského prezidenta na počesť 100. výročia vzniku samostatnej Československej republiky. Našou obcou

budú prechádzať automobily tak z československej produkcie – Tatra, Praga,

Aero, ale i zahraničné špeciály vrátane niekoľkých vozidiel Bugatti, Lagonda, Bentley, Jaguar atď. Celkovo k nám zavíta asi 85 krásnych automobilov do roku výroby 1940.

Podakovanie

Redakcia Doľanských novín ďakuje za finančnú podporu tohto čísla spol. Continental Film a p. Michalovi Drobnému.

Nájdete nás aj na Facebooku

Doľanské noviny
 Slovom a obrazom o živote a ľuďoch v Ompitáli

DOĽANSKÉ NOVINY, štvrtročník obce Doľany, vydáva Obecný úrad v Doľanoch, 900 88 Doľany 169, IČO 00 304 727. Redakcia: PhDr. Peter Mariani. Príspevky externých autorov nereprezentujú názor redakcie. Vychádza v náklade 600 kusov, nepredajné – distribúcia zadarmo. Ročník 8. Číslo vyšlo v máji 2018. Grafická úprava: DALI-BB, s.r.o, Banská Bystrica. Kontakt: OÚ Doľany, e-mail: dolanskenoviny@gmail.com www.dolany.sk ISSN 1339-1240 • EV 4366/11